

Kriminaalmenetluse lõpetamise määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	23.07.2026, Narva
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Ragnar Plistkin
Ametiasutuse nimi:	Viru Ringkonnaprokuratuuri Narva osakond
Kriminaalasja number:	26233000845
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3
Kahtlustatava nimi (isikukood):	X.X., ik xxxxxxxxxxxx

Kriminaalmenetluse raames kogutud tõenditega on leidnud kinnitust, et 2025.a kevadel X.X. lõi oma alaealist poega X.X. (sünd. 2022) rihmaga vasaku reie piirkonda, millega tekitas alaealisele kannatanule füüsilist valu ja kehavigastusena hematoomi. Samuti on leidnud kinnitust, et 18.11.2025 X.X. lõi oma alaealist poega X.X. rihmaga keha piirkonda, tekitades sellise teoga viimasele füüsilist valu. Seega X.X. pani eelnimetatud käitumisega toime KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi kvalifitseeritava kuriteo, s.o teisele inimesele füüsilist valu ja kehavigastuse tekitanud kehalise väärkohtlemise, kui see on toime pandud lähisuhtes ja korduvalt.

Arvestades KrMS § 202 sätteid, saab kriminaalmenetluse lõpetada, kui tegemist on teise astme kuriteoga, isiku süü ei ole suur, ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju, tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud kohustuse need tasuda ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine pole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas lähtuvalt avalikust menetlushuvist või eripreventiivsest vajadusest. Avalik menetlushuvi puudub üldjuhul kuritegude puhul, kus isiku süü ei ole suur. Kuivõrd kuriteoga ei tekitatud kannatanutele raskeid kehavigastusi ega ülemääraseid füüsilisi kannatusi, siis ei saa rääkida sellest, et kahtlustatava süü oleks suur. Kahtlustatav on avaldanud ülekuulamisele kui ka prokuroriga peetud vestluses, et tal on juhtunu pärast siiralt kahju ning ta mõistab oma teo tõsidust.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Kui inimene eksib kehtiva õiguskorra vastu nii rängalt, et tema suhtes tuleb alustada kriminaalmenetlust, järgneb üldjuhul kuriteosündmuse koosseisulise ja tõendatud teol toimepanemisele riigipoolne reageering ehk kriminaalkaristus. Samas on seadusandja jätnud võimaluse kohaldada õigusrikkuja osas teatud juhtudel ka oportuuniteediprintsiibi põhimõtet ja tema suhtes kriminaalmenetlus lõpetada. Seda eeldusel, et isiku huvid ja avalik huvi on omavahel tasakaalus ning kriminaalrepressiooni kohaldamine pole ilmselgelt vajalik. Antud printsiip on viidud seadusesse sisse paljuski eesmärgiga hoida kokku alati piiratud menetluslikku ressursi, mille tingimustes ei suuda riik võrdset tähelepanu pöörata kõigile toimepandavatele õiguserikkumistele. Seetõttu tuleks menetlusökonomika põhimõttest tulenevalt menetluslikke ressursse kasutada võimalikult ratsionaalselt ja tagada seeläbi õigus-hüvede võimalikult ulatuslik kaitse.

Avalikust menetlushuvist on võimalik rääkida, kui eripreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on menetluse jätkamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas, kui isikut on kahe aasta jooksul enne uue kuriteo toimepanemist sarnase süüteo eest karistatud või on tema suhtes menetlus otstarbekuse kaalutlusel lõpetatud või isik on oma muu käitumisega tõestanud, et tema edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks, mida muul moel ei ole võimalik korraldada, on vajalik rakendada mõjutusvahendeid või karistusi. Avalik menetlushuvi on olemas ka siis, kui üldpreventiivsetest vajadustest lähtuvalt on isiku karistamine vajalik. Selline vajadus on üldjuhul olemas siis, kui kuritegu on toime pandud elusfääris, mille vastu peab avalikkusel olema eriline usaldus või isiku karistamine on vajalik õiguskorra kaitsmise huvides või kuriteo tõttu kannatanul puuduvad peale kriminaalmenetluse efektiivsed õiguskaitsevahendid.

Võrreldes käesoleva kriminaalasja tehiosid avalikku menetlushuvi tingivate asjaoludega, ei esine prokuröri hinnangul kriminaalasja materjalidest nähtuvalt mõlema kahtlustatava osas KrMS § 202 kohaldamist välistavat eri-või üldpreventiivset vajadust, mistõttu nimetatud kaalutlustel pole kriminaalmenetlusega jätkamine / karistuse kohaldamine ilmtingimata tarvilik.

Antud kuriteo eest näeb KarS § 121 lg 2 p 2, 3 ette karistusena kas rahalise karistuse või (maksimaalselt) kuni viieaastase vangistuse. Kohtueelse uurimise käigus ei ole tuvastatud karistust raskendavaid asjaolusid KarS § 58 mõttes. X.X. ei ole varem väärteo- ega kriminaalkorras karistatud.

Näib, et kahtlustatava tegevus on kantud eelkõige valedest kasvatusvõtetest. Vestlusest prokuröri nähtub, et kahtlustatav on mõistnud kriminaalmenetluse käigus, et kahtlustuse aluseks olev käitumine on lubamatu, tingitud puudulikust enesekontrollist ning puudulikust kasvatus- ja suhtlemisuskustest. Seetõttu on prokurör seisukohal, et riigi reageering süüdistuse esitamise läbi jääb sedavõrd abstraktseks, et ei võimalda tajuda kahtlustataval enda antisotsiaalse käitumise tegelikku mõju ega tagajärgi. Siinkohal on tõhusam tema mõjutamiseks toe pakkumine kui avalik karistamine, mistõttu prokurör on seisukohal, et olukorras, kus kahtlustataval on senise kriminaalmenetluse käigus saanud aru, et kahtlustuses kirjeldatud käitumine kannatanu suhtes oli lubamatu ning sellist käitumist ei õigusta isegi vaimne murdumine emotsionaalse pingeseisundi laineharjal ning tal on siiras soov käituda edaspidi õiguskuulekalt, on tema õiguskuulekale käitumisele suunamist võimalik saavutada ka muude vahenditega kui avaliku karistamisega.

Kahtlustatava edaspidise õiguskuulekuse tagamiseks piisab sellest, kui kahtlustatav läbib mõjuva vestluse, mida viib läbi Viru Ringkonnaprokuratuuri II osakonna konsultant Taimi Lepiksaar. Vestlused annavad X.X. võimaluse rääkida avameelselt probleemidest, mis on seotud lapse kasvatamisega ning selle käigus tõusetuvate probleemidega. Ühtlasi annavad vestlused võimaluse mõista teiste pereliikmete vajadusi ning tundeid ning sellest johtuvalt leida sisemist jõudu ja motivatsiooni vägivallavaba elukorralduse hoidmiseks.

Prokurör pöörab siinkohal tähelepanu sellele, et kriminaalmenetluse lõpetamine otstarbekuse kaalutlusel ei tähenda seda, et kahtlustatav on käitunud õiguspäraselt. Prokuröri hinnangul ei saa sellist menetluse lõpetamist käsitleda ka kui avalikkusele signaali saatmisena, et selliseid tegusid võib toime panna. Vastupidi, lõpetades menetluse KrMS § 202 alusel, asub riik seisukohale, et kahtlustatava käitumises on olemas kõik kuriteo tunnused, lihtsalt selle hukkamõistu väljendamiseks, ülekohtu heastamiseks ja kahtlustatava edaspidise õiguskuuleka käitumise tagamiseks ei ole kriminaalkaristus kõige tõhusam vahend.

Juhindudes KrMS § 202 lg-st 7 ja 206, abiprokurör

määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 26233000845 menetlus kahtlustatava X.X. suhtes, kuna kahtlustatava süü ei ole suur ning kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.
2. **Kahtlustatavale määratud kohustuse liik ja tähtaeg:**
 - 2.1. KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kohustub X.X. läbima mõjuva vestluse, mida viib läbi Viru Ringkonnaprokuratuuri II osakonna konsultant Taimi Lepiksaar, kellega võtta ühendust telefonil 5887 5353. Konsultant viib läbi esmase hindamise ning määrab seejärel kindlaks vestluste arvu. X.X. kohustub osalema vestlustel konsultandi poolt ette antud arvul kordi hiljemalt 31.12.2026. Vestlused lõpetatakse konsultandi kinnituse alusel, omaalgatuslik lõpetamine ei ole lubatud.
 - 2.2. KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel kriminaalmenetlus antud kriminaalasjas uuendatakse, kui X.X. paneb toime uue tahtlikku kuriteo kuni 23.01.2027 (k.a).
 - 2.3. KrMS § 202 lg 2 p 1 alusel kohustub X.X. hüvitama menetluskulud, s.o kaitsjatasu 448.88 eurot hiljemalt 31.12.2026 (vt makseinfo eraldi lehel).
3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: Tõkendit ei ole kohaldatud.
4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: Puuduvad.
5. KrMS § 206 lõike 2¹ alusel teavitada kriminaalmenetluse lõpetamisest Eesti Kohtuekspertiisi Instituuti ja kustutada ABIS-st ja RSBR-st järgmised andmed: Andmeid ei kustutata.
6. Kriminaalmenetluse kulud: Vt määruse p 2.3.
7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 edastada kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia viivitamatult alaealise kannatanu X.X. seaduslikule esindajale X.X. e-postiga ning kahtlustatava X.X. kaitsjale Igor Beluginile e-toimiku kaudu. Kahtlustatavale X.X. antakse kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia prokuratuuris allkirja vastu kätte.
8. Alaealise kannatanu seaduslikul esindajal on õigus vastavalt KrMS § 206 lõikele 3 tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul menetluse lõpetanud prokuratuuris.

Edasikaebamise kord

Vastavalt KrMS § 207 lõigetele 2 ja 3 võib alaealise kannatanu seaduslik esindaja põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul esitada kaebuse Riigiprokuratuurile (Wismari 7, Tallinn 15188 või e-post info@prokuratuur.ee).

(allkirjastatud digitaalselt)

Ragnar Plistkin

Mina, X.X., kinnitan, et määrus on mulle tõlgitud ja arusaadav. Olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamisega KrMS § 202 alusel. Samuti olen nõus täitma käesoleva määruse punktis 2 nimetatud kohustusi tähtaegselt. Olen teadlik sellest, et kui ma ei täida määratud tähtaja jooksul mulle pandud kohustusi, võib prokuratuur kriminaalmenetluse määrusega uuendada. Kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia sain kätte.

X.X.

Kriminaalmenetluse lõpetamise läbirääkimistest võttis osa määratud kaitsja Igor Belugin:

Kriminaalmenetluse lõpetamise läbirääkimistest võttis osa prokuratuuri koosseisuline tõlk Milvi Aasaru, keda hoiatati oma kohustuste täitmisest keeldumise ja teadvalt valesti tõlkimise eest KarS § 318 ja § 321 järgi.

(allkirjastatud digitaalselt)

Milvi Aasaru